

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ**

УХВАЛЕНО

Вчена рада університету
протокол № 5
від «25» квітня 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проєктної групи
гарант освітньо-професійної
програми
«Політологія»
зі спеціальності 052 Політологія
кандидат політичних наук, доцент

Юлія ДІБІКОВА
від «23» квітня 2024 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Політологія»

(назва освітньої програми)

другий (магістерський)

(назва рівня вищої освіти)

магістр

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

052 Політологія

(код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

Ю. Бойчук
від «26» квітня 2024 року

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми**

Проректор з навчально-наукової роботи

Володимир БОРИСОВ

В.о директора центру забезпечення якості освіти

Олександр ЖМУРКО

Гарант освітньої програми

Юлія ДІБКОВА

Декан факультету соціальних і поведінкових наук

Ірина ДЕНИСЕНКО

Голова Співки студентів та молоді факультету соціальних і поведінкових наук

Сергій ТЕРНОПОЛ

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

Кафедрою політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією факультету соціальних і поведінкових наук протокол № 9 від «22» квітня 2024 р.

Вченою радою факультету соціальних і поведінкових наук протокол № 9 від «23» квітня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради університету протокол № 5 від «25» квітня 2024 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

1. Юлія Дібікова, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, гарант;
2. Олександр Безрук, кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;
3. Галина Куц, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;
4. Ірина Денисенко, доктор філософських наук, професор, професор кафедри політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;
5. Юлія Калюжна, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;
6. Олександр Воронянський – кандидат історичних наук, професор, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціального захисту Державного біотехнологічного університету»;
7. Оксана Дідик - здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти третього року навчання спеціальності 052 Політологія;
8. Катерина Ушкало - здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти другого року навчання спеціальності 052 Політологія;

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ

зовнішніх стейкхолдерів :

- 1. Поліщук Ігор Олексійович**, доктор політичних наук, професор, професор кафедри соціології і політології Національної юридичної академії імені Ярослава Мудрого (м. Харків), Голова молодіжної обласної громадської організації «Спілка молодих демократів.
- 2. Кузь Олег Миколайович**, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедрою міжнародних відносин, політичних наук і практичної філософії Національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

1. Профіль освітньої програми (Політологія) зі спеціальності 052 Політологія

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди Факультет соціальних і поведінкових наук
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: магістр Кваліфікація: магістр політології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Політологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці (на базі повної вищої освіти)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Серія УД № 21006837 від 08 січня 2019 р. Термін дії до 01.07.2024 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-ENEA – другий цикл, EQFLLL – 7 рівень
Передумови	Наявність повної вищої освіти
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	2023-2024
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
Підготовка кваліфікованих фахівців у галузі політології, набуття здобувачами теоретичних знань та практичних умінь і навичок, оволодіння професійними компетентностями, що дозволять працювати в органах державної влади і місцевого самоврядування, політичних партіях і громадських організаціях, комерційних структурах на посадах політичних аналітиків і консультантів, політичних експертів, менеджерів виборчих кампаній, спічрайтерів тощо.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 052 Політологія Об'єкти вивчення: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, політичні трансформації, публічна політика, світова політика та політика окремих країн та регіонів. Цілі навчання: набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у політичній сфері та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: нормативна та емпірична політична теорія, політична методологія, порівняльна та прикладна політологія, глобальні та регіональні студії, спеціальні політологічні дисципліни. Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери. Інструменти й обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Політологія» передбачає набуття здобувачами теоретичних знань та практичних умінь і навичок, а також інших професійних компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, результати якої мають наукове значення, теоретичне та практичне застосування.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма спрямована на оволодіння фундаментальними знаннями та навичками соціологічних досліджень, викладання соціально-політичних дисциплін у ВНЗ, враховує новітні вимоги щодо зв'язку теоретичних положень та їхнім застосуванням в аналізі соціально-політичної реальності через проходження науково-дослідної та виробничої практик; формує фахівців і викладачів із критичним способом мислення, здатних не лише використовувати набуті знання, але й генерувати нові на базі сучасних досягнень науки. Ключові слова: політика, політична система, політичні відносини, політична поведінка, політичні концепції, публічна політика, політичні інститути та процеси, політична культура, міжнародна політика.
Особливості програми	Програма передбачає поглиблені знання і практичні навички використання іноземних мов за фахом та створення умов для академічної мобільності і навчання як у провідних ВНЗ України, так і за кордоном
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, які здобули освіту за освітньо-професійною програмою 25710 «Політологія», можуть обіймати такі первинні посади: 1473 Менеджери (управителі) у сфері надання інформації. 1474 Менеджери (управителі) у сфері досліджень та розробок. 1475.3 Менеджери (управителі) з дослідження ринку та вивчення суспільної думки. 2310.2 Викладач вищого навчального закладу. 2443.2 Політолог. 2443.2 Політичний оглядач. 2443.2 Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях). 2443.2 Експерт із суспільно-політичних питань. 2447 Професіонали у сфері управління проектами та програмами. Випускники спеціальності «Політологія» мають можливість працювати як державні службовці, менеджери (управителі), посадові особи громадських і самоврядних організацій, посадові особи державних органів влади, посадові особи органів державної виконавчої влади, посадові особи політичних організацій, посадові особи політичних партій, посадові особи академій наук і громадських організацій в соціально-культурній сфері, посадові особи інших самоврядних організацій, працівники апарату центральних органів державної влади, працівники апарату місцевих органів державної влади та ін.

Подальше навчання	Доступ до навчання за освітнім рівнем «доктор філософії» (третій рівень вищої освіти). Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання за принципом «навчаючись-досліджуємо», реалізація якого передбачає максимальний розвиток умінь та навичок шляхом впровадження практик та науково-дослідної роботи студентів, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають проблемний характер, використовують аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогію, діалектику, абстрагування, конкретизацію, системний, історичний та логічний підходи. Практичні заняття передбачають використання методів інформаційних та комунікаційних технологій. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здійснюється через використання елементів дистанційного навчання: електронних лекцій, методичних вказівок та завдань. Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.
Оцінювання	Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає наступне: - оцінювання відбувається за 100-бальною шкалою; - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур. 100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: - поточний (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи); - підсумковий: іспити, заліки, захисти звітів з практик, самоконтроль, атестація.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у політичній сфері, що характеризуються невизначеністю умов і вимог, із застосуванням фахових досліджень та/або здійснення інновацій.
Загальні компетентності(ЗК)	ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. СК02. Спроможність здійснювати фахову педагогічну та/або науково-педагогічну діяльність у закладах освіти. СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів. СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування,

	<p>політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.</p> <p>СК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.</p>
7. Програмні результати навчання	
ПР 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.	
ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.	
ПР 03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.	
ПР 04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки політичних рішень	
ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог	
ПР 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів .	
ПР 07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.	
ПР 08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.	
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Кадрове забезпечення освітньо-професійної програми 25710 «Політологія» складається з професорсько-викладацького складу кафедри політології, соціології і культурології факультету психології і соціології. До викладання окремих дисциплін відповідно до їхньої компетенції та досвіду залучений професорсько-викладацький склад кафедр: психології; освітології та інноваційної педагогіки; теорії та методики викладання суспільно-правових дисциплін; філософії, англійської мови.</p> <p>До реалізації освітньо-професійної програми залучаються професіонали-практики з досвідом роботи, які за фахом відповідають напрямку програми.</p> <p>Керівник проєктної групи та викладацький склад, який забезпечує реалізацію освітньо-професійної програми 25710 Політологія, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p>
Матеріально – технічне забезпечення	<p>Навчальні приміщення, комп'ютерні робочі місця, доступ до системи дистанційного навчання, <i>MicrosoftOffice 365</i>, мультимедійні класи дозволяють повністю забезпечити освітній процес протягом усього циклу підготовки за освітньо-професійною програмою.</p>

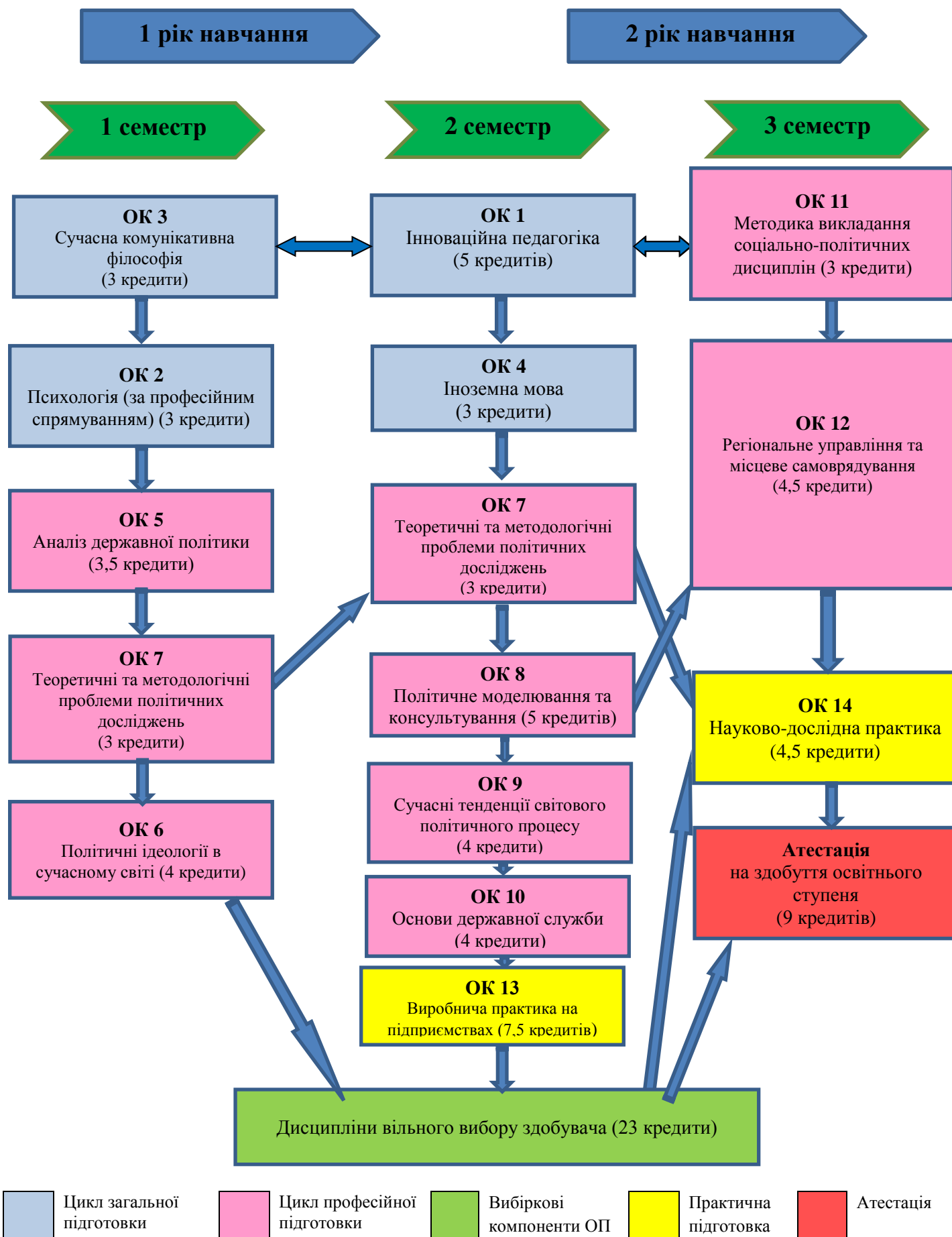
Інформацій не та навчально – методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт http://hnpu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і організаційну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на веб-сайті політології, соціології і культурології ХНПУ імені Г. С. Сковороди http://hnpu.edu.ua/uk/division/kafedra-politologiyi-sociologiyi-i-kulturologiyi</p> <p>Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-biblioteka-hnpu-imeni-gsskovorody</p> <p>Читальний зал забезпечений вільним доступом до мережі Інтернет.</p> <p>Електронний репозитарій бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди містить дисертації та автореферати дисертацій, матеріали конференцій, навчальні видання, наукові статті на веб-сайті: http://dspace.hnpu.edu.ua/</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Національна кредитна мобільність може реалізовуватися українськими та іноземними учасниками освітнього процесу ХНПУ імені Г. С. Сковороди у закладах вищої освіти – партнерах в межах України</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна кредитна мобільність може реалізовуватися учасниками освітнього процесу закладів вищої освіти України в закладах вищої освіти поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти в українських закладах вищої освіти на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів між українськими закладами вищої освіти або їхніми основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване українським учасником освітнього процесу закладу вищої освіти з власної ініціативи, підтриманої керівництвом ХНПУ імені Г. С. Сковороди, в якому він постійно навчається або працює на основі індивідуальних запрошень.</p> <p>«Порядок реалізації права на академічну мобільність» http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Poriadok%20realizatsii%20prava%20na%20akademichnu%20mobilnist.pdf</p> <p>ХНПУ імені Г. С. Сковороди укладено договір про співпрацю з Університетом Миколаса Ромеріса (Литва), зокрема щодо підготовки за подвійним дипломом фахівців з соціальної педагогіки і соціальної роботи.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання іноземних студентів може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства і Правил прийому на навчання до ХНПУ імені Г. С. Сковороди іноземців й осіб без громадянства / Admission rules of H.S.Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University for foreigners and stateless persons</p>

2. Структурно-логічна схема

2.1 Перелік освітніх компонентів

Код н/д	Шифр за з/п	Компоненти освітньо-професійної програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти ОП				
1. Теоретична підготовка				
1.1. Цикл загальної підготовки				
ОК 1	1.1	Інноваційна педагогіка	5	Екзамен
ОК 2	1.2	Психологія (за професійним спрямуванням)	3	Залік
ОК 3	1.3	Сучасна комунікативна філософія	3	Екзамен
ОК 4	1.4	Іноземна мова	3	Залік
1.2. Цикл професійної підготовки				
ОК 5	1.5	Аналіз державної політики	3,5	Екзамен
ОК 6	1.6	Політичні ідеології у сучасному світі	4	Екзамен
ОК 7	1.7	Теоретичні та методологічні проблеми політичних досліджень	6	Екзамен
ОК 8	1.8	Політичне моделювання та консультування	5	Екзамен
ОК 9	1.9	Сучасні тенденції світового політичного процесу	4	Залік
ОК 10	1.10	Основи державної служби	4	Екзамен
ОК 11	1.11	Методика викладання соціально-політичних дисциплін	3	Екзамен
ОК 12	1.12	Регіональне управління та місцеве самоврядування	4,5	Екзамен
2. Практична підготовка				
ОК 13	2.1	Виробнича практика на підприємствах	7,5	Залік
ОК 14	2.2	Науково-дослідна практика	4,5	Залік
3. Атестація				
	3.1	Атестація на здобуття освітнього ступеня «магістр»	9	Публічний захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент: 44				
Вибіркові компоненти ОП				
		Блок дисциплін за вибором студента	23	
Загальний обсяг вибірових компонент: 23				
Загальний обсяг освітньо-професійної програми: 92				

2.2. Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Політологія» зі спеціальності 052 Політологія за освітнім ступенем «магістр» відповідно до «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота пишеться відповідно до загальних вимог до наукової роботи та відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди»

([http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Polozhennia%20pro%20kvalifikatsiinu%20robotu%20zdobuvachiv%20pershoho%20\(bakalavrskoho\)%20i%20druhoho%20\(mahisterskoho\)%20rivniv%20vyshchoi%20osvity%20KhNPU%20imeni%20H.S.%20Skovorody%20.pdf](http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pol/Polozhennia%20pro%20kvalifikatsiinu%20robotu%20zdobuvachiv%20pershoho%20(bakalavrskoho)%20i%20druhoho%20(mahisterskoho)%20rivniv%20vyshchoi%20osvity%20KhNPU%20imeni%20H.S.%20Skovorody%20.pdf))

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньо-професійної програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 01	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 02					+		+	+					+	+
ЗК 03	+				+			+			+	+	+	+
ЗК 04	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 05	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 06	+	+			+		+	+		+	+	+	+	+
ЗК 07	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+
ЗК 08				+										
СК 01					+	+	+		+				+	+
СК 02	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+		
СК 03					+	+	+	+	+	+		+	+	+
СК 04					+	+	+	+	+	+		+	+	+
СК 05					+	+	+		+	+		+	+	+
СК 06					+	+	+	+	+	+		+	+	+
СК 07					+			+	+	+		+	+	+

ІК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності

СК – Спеціальні(фахові) компетентності; ОК – освітній компонент.

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14
ПР 01	+	+			+	+	+	+	+				+	+
ПР 02	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР 03				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР 04	+	+			+			+	+	+		+	+	+
ПР 05	+	+	+					+					+	+
ПР 06					+	+			+	+		+	+	+
ПР 07	+	+	+	+	+			+		+		+	+	+
ПР 08	+	+	+				+	+			+		+	+

ОК – освітній компонент; ПР – програмні результати навчання.